

Ogólnopolskie Forum Prawa Medycznego i Etyki Lekarskiej: Ostatnie zmiany w Kodeksie Etyki Lekarskiej i ich znaczenie dla codziennej praktyki lekarzy

Przedstawiciele Naczelnej Rady Lekarskiej uczestniczyli w Ogólnopolskim Forum Prawa Medycznego i Etyki Lekarskiej im. dr. Pawła Wójcika, które odbyło się pod honorowym patronatem JM Rektora Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Wydarzenie było okazją do omówienia najnowszych aktualizacji prawnych oraz zastanowienia się nad rolą etyki lekarskiej we współczesnej medycynie.

W trakcie Forum wystąpił sekretarz Naczelnej Rady Lekarskiej, Grzegorz Wrona, który przedstawił temat „Tajemnica lekarska, czyli czego nie zmieniliśmy w Kodeksie Etyki Lekarskiej?”, skupiając się na niedawnej nowelizacji Kodeksu Etyki Lekarskiej, uchwalonej przez samorząd lekarski podczas Nadzwyczajnego XVI Krajowego Zjazdu Lekarzy w maju 2024 roku. Zmiany weszły w życie na początku tego roku. Sekretarz omówił kluczowe aspekty dotyczące tajemnicy lekarskiej, podkreślając, że wprowadzone modyfikacje są raczej niewielkie, a ich celem było dostosowanie regulacji do obecnych wyzwań zawodowych. Przybliżył także powody, dla których te zmiany zostały wprowadzone.

- Podczas prac nad nowelizacją Kodeksu Etyki Lekarskiej wielokrotnie podnoszono kwestie dotyczące używanych w nim określeń, które w różnych dokumentach, w tym w ustawach, stwarzały wątpliwości interpretacyjne. Warto zaznaczyć, że uwagi w tym zakresie zgłaszali głównie prawnicy, a nie bezpośrednio lekarze, co wskazuje na potrzebę jeszcze większej współpracy między środowiskiem medycznym a prawnym – powiedział Grzegorz Wrona.

W dyskusji nad zmianami zwrócono również uwagę na konieczność zachowania ciągłości interpretacyjnej w zakresie tajemnicy lekarskiej. Chociaż nie dokonano bezpośredniego dostosowania obowiązku zachowania tajemnicy po śmierci pacjenta do przepisów ustawowych, to nadal obowiązuje ten zapis w nowym Kodeksie. Co istotne, przepis art. 26 nie uległ zmianie w stosunku do poprzedniego art. 25, co oznacza, że zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy jest zgodne z ustawami.

- Nowy dokument stanowi ważne wsparcie dla lekarzy i jest swojego rodzaju kierunkowskazem w codziennej pracy. Lekarze powinni być dumni z tego, że mają do dyspozycji zaktualizowany, jasny i spójny zbiór zasad etycznych, które pomagają im w podejmowaniu decyzji i budowaniu zaufania pacjentów – podkreślił sekretarz NRL.

Przewodniczący Komisji Etyki Lekarskiej NRL, dr Artur de Rosier, przedstawił przebieg prac nad nowelizacją oraz szczegółowo omówił najważniejsze zmiany w Kodeksie. Podkreślił, że jest to pierwszy tego typu dokument, który porusza tak istotne kwestie jak sztuczna inteligencja w medycynie czy działalność lekarzy w mediach społecznościowych.

- Przeprowadzone w minionym roku zmiany w Kodeksie Etyki Lekarskiej są wynikiem intensywnej i szerokiej dyskusji oraz analizy setek uwag i propozycji od lekarzy i lekarzy dentyistów, prawników, etyków i innych ekspertów. To właśnie dzięki temu dialogowi udało się wypracować aktualizację, która lepiej odzwierciedla codzienne wyzwania i realia pracy lekarzy w obecnych warunkach – zaznaczył przewodniczący Komisji.

Dr de Rosier wyjaśnił, że celem samorządu lekarskiego było dostosowanie przepisów do

dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości medycznej i społecznej, w tym także do trudnych tematów, takich jak reklama usług i wyrobów medycznych czy wykorzystanie sztucznej inteligencji, która już coraz bardziej rewolucjonizuje medycynę.

- Nie obawialiśmy się poruszać tych kwestii, ponieważ uważamy, że lekarze muszą mieć jasne wytyczne i wsparcie w przepisach, które pomagają im działać zgodnie z najwyższymi standardami etycznymi i w zgodzie z nowoczesnymi technologiami. Została również omówiona kwestia terapii daremnej, aby lekarze mieli wyraźne wytyczne, jak postępować w takich sytuacjach. (...) Niektóre zmiany miały charakter bardziej kosmetyczny, dotyczący języka, aby treści były bardziej zrozumiałe i spójne z innymi obowiązującymi regulacjami. Chcemy, by Kodeks był nie tylko aktualny, ale także klarowny i przyjazny w codziennym stosowaniu – dodał.

Prace nad Kodeksem jeszcze nie zostały całkowicie zakończone. Obecnie Komisja Etyki Lekarskiej kontynuuje publikację komentarzy do poszczególnych artykułów, które mają na celu jeszcze lepiej przybliżyć i wyjaśnić zapisane w nim regulacje. Jest to niezwykle ważne, aby każdy lekarz mógł w pełni korzystać z tego dokumentu jako źródła wsparcia i wytycznych w swojej praktyce.

Ważnym elementem wydarzenia była dyskusja kuluarowa, podczas której uczestnicy wyrazili uznanie dla kierunku zmian w Kodeksie dostosowania praw lekarzy do realiów współczesnego zawodu. Zgodzono się, że nowe regulacje przyczynią się do lepszego funkcjonowania środowiska lekarskiego, zapewniając jednocześnie ochronę praw pacjentów i lekarzy.

